

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXVI. An eo undem pœna sit Dolor interior mentis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

esse oportet priuationem Boni Supernaturalis, id est, carentiam visionis Dei, non pœnam sensus, quæ naturam lædat.

2. Ratio. Nemo punitur pœnâ positiva & sensibili ob culpam habitualem, sed ob actuaalem: atqui pec. orig. est culpa habitualis solum. ergo.

3. In Ecclesia nulli satisfactio imponitur pro pec. orig. ergo credibile, quod nec in altero sæculo pœna ei sensibilis referretur.

4. Peccato naturæ respondet pœna naturalis; at peccato personæ pœna sensus.

DICO AD I. Area est Ecclesia; infantes non baptizati nondum sunt in area, ait *Aug. l. contra Donat. post Collat. c. 10.* Sic & De adultis est sermo, qui possunt fructus facere.

AD II. Conclusio ea est parabola de sagena, id est, Ecclesia; in qua nō sunt in baptizati.

AD III. Istud solum de adultis dicitur: quia *iudicati sunt secundum opera ipsorum.* Quamquam & paruuli sint iudicandi, ut qui opus habeant alienæ voluntatis natium, pec. orig. *In ignem verò ibunt, qui mala egerunt ipsi.*

AD IV. dicitur idem, Deinde famelitis, &c. consequuntur ad naturam spoliatam iustitiâ orig. non infliguntur directè in pœnam: at gehenna est directè in pœnam actualis peccati.

QVÆSTIO XXVI.

*An decedentium absque baptismo
Pœna sit Dolor interior
mentis?*

ORTHODOXORVM hic duplex opinio.

PRIOR Theologorum: Sine baptismo defunctos vacare interno, externou dolore omni.

DOCET istis. I. Hoc, *Quantum se glorificauit.* &c. rectè probat, eos pœnam sensus non passuros: ergo nec animi dolorem passuros; qui subditus est sensus.

2. *S. Aug. in Enchir. c. 93.* Dolor eorum mitissimus erit: at animi dolor de amissa gloria acerrimus erit.

3. Concors hic Doctorum est consensus, nil eos perpeti doloris.

4. Intelligunt se iusta Dei ordinatione carere beatitudine: ergo non dolent; sin', peruersæ forent voluntatis.

5. Singularis prouidentia Dei abterget eis dolorem amissi boni, per gaudium declinati mali.

AUTOR. Altera S. Patrum & quorundam Theologorum sententia videtur probabilior: quod animi dolorem sentient de amissa gloria; deque carcere suo perpetuo: Sed mitissimè, ut qui verme careant; nec in deliciis fuerunt carnis acti; & securi sint à diis damnatorum. Ita S. August. quatuor diuersis in locis: S. Fulgentius, Gregorius, Cyprianus.

DICO AD I. Dolor sensus directè infligitur ob culpam propriam sensus: at Ari-

at Animi dolor consequitur natura-
liter ad priuationem iustitiæ; sicut mi-
seriæ in hac vita consequuntur ad p.
or. non directè infliguntur.

AD II. S. Augustinus comparat
pœnam paruulorum cum pœnis dam-
natorum; sic mitissima dicitur: non
pœnam damni in animo, cum pœna
corporis.

AD III. At S. Patrum Antiqui-
tas stat contra Theologos hodiernos:
Et S. Thomas & S. Bonauentura sunt
interpretatu faciles.

AD IV. Patiuntur patienter, non
impatenter: sicut & animæ purgato-
riæ patiuntur in sensu.

AD V. Id non constat. Videtur, vt
paruulos in hac vita finit pati incom-
moda; sic & sinet isthic perpeti dolo-
rem animi, sed mitem.

QVÆSTIO XXVII.

*Qui Effectus, vel Pœna ex peccat.
original. contrahuntur in
hac vita?*

I. PELAGIANI, teste Aug negantes pec. orig.,
Concupiscenciam in bonis natura ponebant: Cæ-
tera vitæ incommoda esse naturalia asseriebant. S.
Augustinus iam eos oppugnauit acriter, quam exp-
ugnauit feliciter: damnauit Ecclesia peren-
niter.

AUTOR. Concupiscencia carnis,
qualis iam inest nobis, mala est, seu
vitiosa; non bona.

1. Teste S. Scriptura in *Antichristo*.
p. 4. q. 14.

2. Quia eget ea freno rationis, uti
immoderata ex sese.

3. Ob eam concubitus etiam legiti-
mus, vitat conspectum hominum; at

ob bona erubescit nemo. Sic *August.*
14. ciuit. c. 17.

3. Malum est & contra rationem,
vt inferiora superioribus aduerfen-
tur: at ob concupiscenciam id fit in
homine, ergo.

4. Sic consensus S. Patrum docet, i-
psique ethnici.

II. Miseriæ Humanæ cæteræ sunt
quoque pœnæ pec. orig.

1. Ignorantia: Psal. 48. *Homo cum in
honore esset, non intellexit; comparatus est
iumentis insipientibus.*

2. Malitia voluntatis: Eccl. 7. *Fecit
Deus hominem rectum; & ipse se infinitis
miscuit questionibus.*

3. Concupiscencia partis inferio-
ris. Ideo *Gen. 3.* erubuerunt an nudi-
tatem suam.

4. Labor & dolor corporis. *Gen.*
3. *Insudore vultus tui vesceris pane tuo.*

5. Mors. *Rom. 5.* *Intrauit per pecca-
tum mors. Cap. 6.* *Stipendium peccati
mors.*

6. Ira Dei *Psal. 33.* *Vultus Domi-
ni super facientes mala. Rom. 1.* *Reuelati
ira Dei de celo super omnem impietatem:
at nascimur filii iræ.*

7. Captiuitas sub diabolo. Nam
2. *Pet. 2.* *A quo quis superatus est, huius
& seruus est.*

8. Crudelitas hominum in homi-
nes. *Iacob. 4.* *Vnde bella, & lites in
vobis? Nonne ex concupiscenciis vestris,
qua militant in membris vestris?*

9. Rebelio bestiarum. Nec enim
hanc in paradiso futuram indicat
familiaris serpentis cum Eua collo-
quium. Et *Genes. 2.* Animantia om-
nia obedienter coram Adam compa-
ruerunt.